

992 - وَعَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَفَلَ مِنَ الْحَجَّ أَوِ الْعُمْرَةِ كُلَّمَا أَوْفَ عَلَى ثَيَّبَةٍ أَوْ فَدْفَدِ كَبَرَ ثَلَاثَةً، ثُمَّ قَالَ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آئُنُونَ تَائِيُونَ عَابِدُونَ سَاجِدُونَ، لِرِبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَخْزَابَ وَحْدَهُ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ [خ 2995، م 1344].

وَفِي رِوَايَةِ لِمُسْلِمٍ: إِذَا قَفَلَ مِنَ الْجُنُوشِ أَوِ السَّرَايَا أَوِ الْحَجَّ أَوِ الْعُمْرَةِ.

فَوْلُهُ: «أَوْفَ» أَيْ: ارْتَفَعَ، وَقَوْلُهُ: «فَدْفَدِ» هُوَ بِفتحِ الْفَاءِ يَنْهَمُ مَا ذَالُ مُهْمَلٌ سَاكِنٌ، وَآخِرُهُ ذَالُ أُخْرَى، وَهُوَ: «الْغَلَيْظُ الْمُرْتَفَعُ مِنَ الْأَرْضِ».

992. Яна у кишидан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайхи васаллам ҳаж ёки умрадан қайтаётгандарыда, ҳар гал довон ёки биёбонга келганды уч марта такбир айтиб, сүнг: «Лаа илааҳа иллаллооҳу вахдаҳ, лаа шариика лаҳ, лаҳул-мулку ва лаҳул-ҳамду ва хува ъалаа кулли шай'ин қодиир. Аайибууна,* тааибууна, ъаабидууна, саажидууна, лироббинаа ҳамидуун. Содақоллооҳу вахдаҳ, ва насоро ъабдаҳ ва ҳазамал-аҳзааба вахдаҳ»,* дердилар».

* Дуонинг таржимаси: «Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. У ягонадир. Унинг шериги йўқ. Мулк фақат Унивидир. Ҳамд Унга хосдир. У ҳар бир нарсага қодирдир. Қайтувчилармиз,* тавба қилувчилармиз, ибодат қилувчилармиз, сажда қилувчилармиз, Роббимизга ҳамд айтувчилармиз. Аллоҳ ваъдасини ростга чиқарди, бандасига нусрат берди ва барча гурухларни бир Ўзи тор-мор қилди».

Муттафакун алайҳ

Имом Муслим ривоятида: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қўшиндан (жангдан), сарийядан, ҳаж ёки умрадан қайтаётганларида...», бўлиб келган.

Шарҳ: «Аайибуна» («қайтувчилармиз») калимасини икки хил тушуниш мумкин:

- а) Аллоҳга қайтувчилармиз, гуноҳлардан юз буриб, У Зот томон шошамиз;
- б) Ватанга, уйга қайтувчилармиз.

* Сарийя – раҳбар жанг қилиш ёки дарак билиб келиш учун душман тарафга юборадиган кичик қўшин (отряд). Одатда сарийяда тўрт юз кишигача бўлади. Адади оз бўлгани учун улар кундузи яшириниб, тунда маҳфий юришади. Шунинг учун улар «сарийя» – «тунги сайёҳ» деб аталади.

Манба: hadis.islom.uz

